

OBJEKT KATOLÍCKEHO KOSTOLA S PASTORAČNÝM CENTROM
PRAHA 14 ČERNÝ MOST

DIPLOMOVÁ PRÁCA
BC. TEREZA PRUŽINCOVÁ
ATELIÉR SEDLÁK
LS 2023/2024

ÚVOD

Predmetom diplomovej práce je návrh objektu sakrálnej stavby katolíckeho kostola s patoračným centrom a do-
tvorenie okolitých parkových plôch na riešenom pozemku územia Praha 14 Černý Most. Cieľom projektu je dopl-
nenie chýbajúcej občianskej vybavenosti, vytvorenie duchovného centra a lokálnej dominanty.

OBSAH

ÚVOD	3
OBSAH	5
URBANISTICKÉ RIEŠENIE	6
ARCHITEKTONICKO-STAVEBNÉ RIEŠENIE	7
SITUÁCIA	9
1. NP, M 1:100	11
2. NP, M 1:100	13
3. NP, M 1:100	15
4. NP, M 1:100	17
REZ A-A', M 1:100	19
REZ B-B', M 1:100	21
SEVEROZÁPADNÝ POHLAD, M 1:100	23
SEVEROZÁPADNÝ POHLAD, M 1:100	25
JUHOZÁPADNÝ POHLAD, M 1:100	27
JUHOVÝCHODNÝ POHLAD, M 1:100	29
SEVEROVÝCHODNÝ POHLAD, M 1:100	31
DETAILNÝ REZ	32
VIZUALIZÁCIE	34 - 51
ZADANIE DIPLOMOVEJ PRÁCE	52
PREHLÁSENIE ŠTUDENTA	53
ZDROJE	55
POĎAKOVANIE	57

URBANISTICKÉ RIEŠENIE

Riešená parcela podľa územného plánu má rekreačno-športovo-parkový charakter s povolenou výstavbou kultúrnej alebo cirkevnej stavby. Černý Most nemá vlastnú farnosť, spadá pod rímsko-katolícku farnosť U kostela sv. Bartolomeje Praha-Kyje. Podľa aktuálneho demografického stavu pripadá na Prahu 14 -1722 katolíkov, ráta sa s ich nárastom s pribúdajúcimi imigrantami z Ukrajiny v danom území. Černý Most sa chystal na výstavbu kostola už v roku 1997, kedy pápež Ján Pavol II. posväcuje pri návšteve Českej republiky základný kameň Kostola sv. Jána Krstiteľa na Černom Moste, doposiaľ umiestnenom v presbytériu Kyjského kostola. Na mieste plánovaného kostola v súčasnosti stojí Brána Božieho milosrdenstva.

Predmetná parcela má svoje vlastné špecifiká, ktoré pomáhajú umocňovať jej novonavrhovanú funkčnú náplň. Je vymedzená dopravnou slučkou predimenzovanej Ocelkovej ulice, ktorej kapacita nie je doteraz naplnená, na jednej strane a sídliskovou solitérnou bytovou výstavbou ulíc Dygrýnova, Irvingova na strane druhej. Najvýznamnejším faktorom je morfológia prostredia vytvárajúca „zelený kopec“, artefakt posilňujúci už v histórii významnosť a odlišnosť objektu na ňom umiestnenom. Samotná Ocelkova ulica so svojou parabolickou krivkou umožňuje vnímať tento objekt takpovediac zo všetkých strán, mení uhol pohľadu postupne podľa rytmu automobilového pohybu.

Lokalizácia kostola vychádza z objektívne formulovaných priestorových determinantov podmieňujúcich celkové urbanistické riešenie s cieľom vytvoriť potencionálne jednotky trvalého priestorového zhodnocovania, participovať na komplexnom dotvorení tejto mestskej časti. Pôdorysná stopa kostola je zasadená do priesečníku troch smerov pešieho pohybu, od príslušného sídliska, od zastávky MHD a novonavrhovanej statickej dopravnej obsluhy duchovného centra územia - smer určujúci a podstatný pri návrhu a od širšej okolitej bytovej zástavby.

Popri optimalizácii prevádzkových vzťahov sa sleduje aj vytvorenie pešieho priestoru „kostolného námestia“ ako ústredného pólu nástupu a zároveň miesta spoločenského rozptylu. Do rámca parcely kostola od Ulice Ocelkova v blízkosti zastávky MHD je osadená automobilová obsluha s príslušným parkoviskom. Jeho spojnicu s kostolom tvorí promenádna pešia trasa lemovaná alejou stromov. Celý príslušný areál je popretkávaný ďalšími promenádami pešími trasami, jeho kľudové prostredie zabezpečuje parková úprava, diferencovanosť peších trás, vytváranie osobitných miest kľudu a rozjímania (Lurdská jaskynka na juhovýchode). Pešie trasy ústia do enklávy exteriérovej plochy liturgického priestoru kostola. V riešení sa predpokladá aj viacúčelové využívanie plochy na rôzne podujatia duchovného charakteru.

Hlavný vzťažný bod tvorí solitér veže, zohrávajúci podstatnú úlohu pre širší priestorový kontext, tvorí ohnisko priehľadov a v rovine pešieho i automobilového pohybu zabezpečuje základnú orientáciu pri horizontálnom vnímaní priestoru. Je dominantou vizuálnou i zvukovou. Solitér veže je s objemom solitéru vlastného objektu kostola spojený ľahkou konštrukciou „obruče“, ktorá z dostatočnej vzdialenosti oba opticky spája do jedného celku čerpajúceho z tvaroslovnia klasického historického kostola. Táto „obruč“ vyčleňuje z „kostolného námestia“ akýsi ešte vnútornejší priestor, ktorý sa pocitovo stáva súčasťou samotného kostola.

Z hľadiska urbanistickej kompozície navrhované objemy a ich figuratívnosť sa usilujú vnášať nové kultivujúce mierkové a proporčné priestorové vzťahy dnešnému prostrediu s dôrazom na jedinečnosť sakrálnej architektúry a mieru jej symboliky. Zhmotňujú úsilie človeka osláviť stavbou svojho Boha.

ARCHITEKTONICKO-STAVEBNÉ RIEŠENIE

Základnou geometriou tvaru kostola je v jeho pôdorysnej stope elipsa, v architektonickom objeme skosený ovál, ukrývajúci v sebe symboliku nekonečna. Táto základná geometria je v nástupnej časti korigovaná kruhovým fragmentom, vnášajúcim polaritu otvorenosti-uzavretia. Striedmosť objemu je oživovaná výraznými vertikálami, ktoré tvoria hlavný nosný kompozičný výtvarno-architektonický prvok celej fasády. Vertikalitu podporujú vysoké presklené plochy ľahkého obvodového plášťa s vitrážami, s ešte pred nimi predsadenými vertikálnymi prvkami, nad hlavným a dvoma bočnými vstupmi, i plastické „stĺporadie na celú výšku fasády“ v polohe okien pastoračného centra a sakristie. Najvýraznejšou vertikálou je samotný objem veže, stvárnený ako tzv. „moderná plastika“. Oba objemy poukazujú na smer človeka k Nadprirodzenému.

Hlavný liturgický koncept opierajúci sa o Druhý vatikánsky koncil, ktorý chápe slávenie svätej omše ako spoločenstvo veriacich zjednotené pri Pánovej večeri, formuje tak typologické riešenie sakrálnej stavby, ako aj jej výrazovú stránku. Hlavný priestor lode má prehľadnú osnovu s dostrednou orientáciou lavíc na obetný stôl. Vertikalita ako výrazový prostriedok sa objavuje aj v interiéri, nevzniká rozpor medzi vnútorným a vonkajším tvaroslovím. Hlavná loď je primárne prístupná cez vstupné zádverie na pomyselnú osi celého architektonického priestoru, zakončenej presbytériom s obetným stolom a krížom umiestnenom pred úzkym fasádnym presklením. Kapacitu hlavnej lode zväčšuje priestor pre matky s deťmi, zvukovo izolovaný ale opticky prepojený, prístupný zo zádveria a kaplnka pre bohoslužby všedného dňa. Jej typologické oddelenie a možné uzavretie od hlavnej lode dáva predpoklady pre zabezpečenie jej separátnej funkcie. Je prístupná tak z hlavnej lode ako aj z vedľajšieho vstupu. Rovnako ako priestor pre matky s deťmi aj ona má plnú optickú prepojenosť s hlavnou loďou.

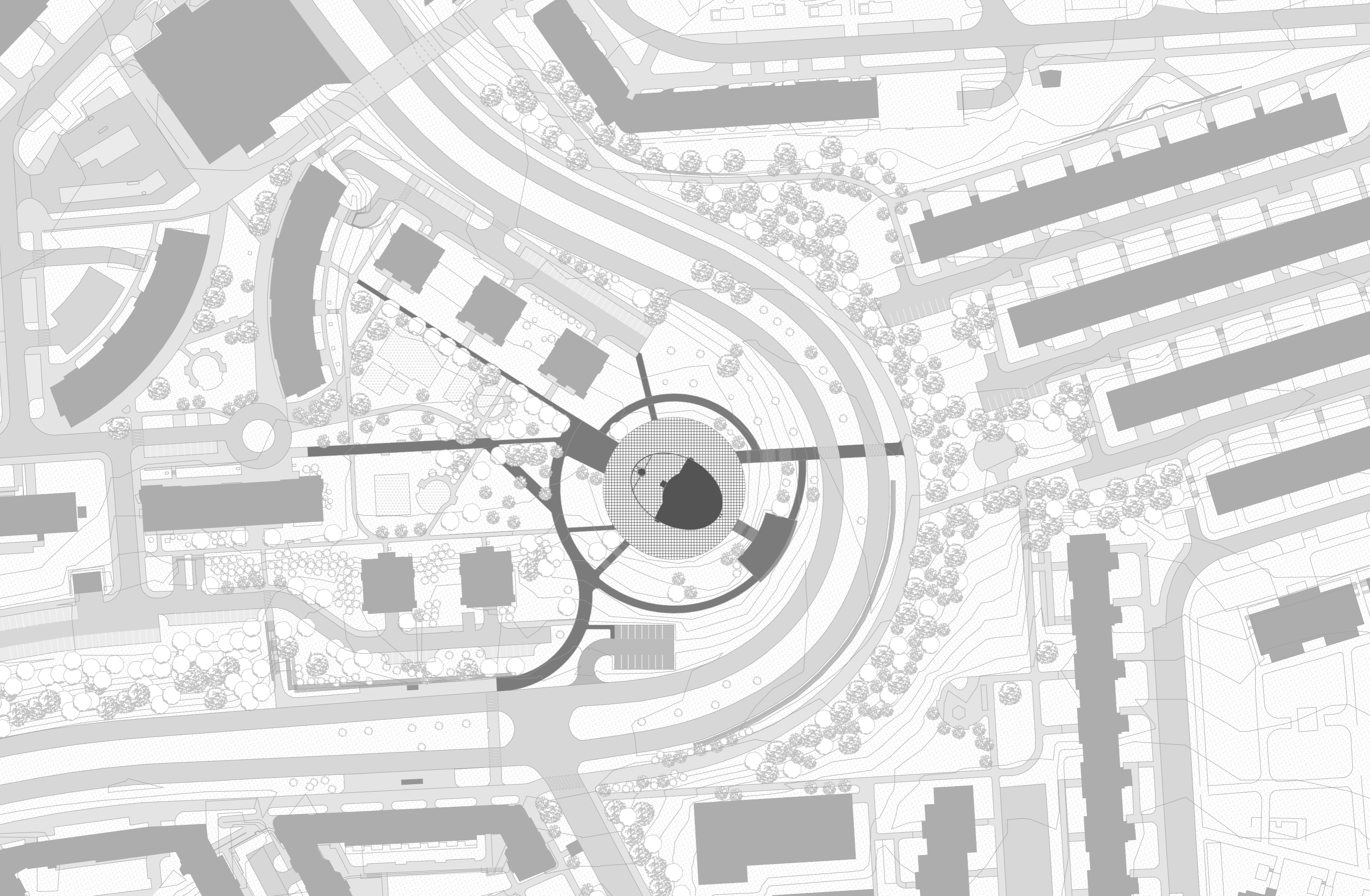
Tabernákulum svojou polohou je priestorovo zreteľne čitateľné pre hlavnú loď i pre kaplnku. Kapacitu kostola predstavuje 160 miest na státie a 100 miest na sedenie. Na prízemí kostola je ešte situovaná sakristia s vlastným vstupom, hygienická vybavenosť a komunikačný priestor so schodiskom a výtahom, sprístupňujúcim druhé a tretie nadzemné podlažie.

Celý architektonický objem zrezaného valca sleduje v interiéri svojou klesajúcou výškou od hlavného vstupu upriamanie pozornosti návštevníka kostola na najdôležitejší priestor - presbytérium. Celú výšku priestoru možno vnímať z hlavnej lode i z polohy chóru na druhom nadzemnom podlaží. Základnú vertikálnosť priestoru zámerne korigujú, s cieľom vniesť doň ľudskú mierku, jemné horizontálne línie „sochárskej plasticity“ i samotná objemová substancia chóru s orgánom. Pastoračné centrum je umiestnené na tom istom podlaží, typologicky primárne napojené na vedľajší vstup a komunikačný priestor, oddelené od samotného liturgického priestoru, čo v plnej miere pomáha vytvárať predpoklady jeho využiteľnosti v nezávislosti od rámca bohoslužieb. Tretie nadzemné podlažie predstavuje technické zázemie objektu.

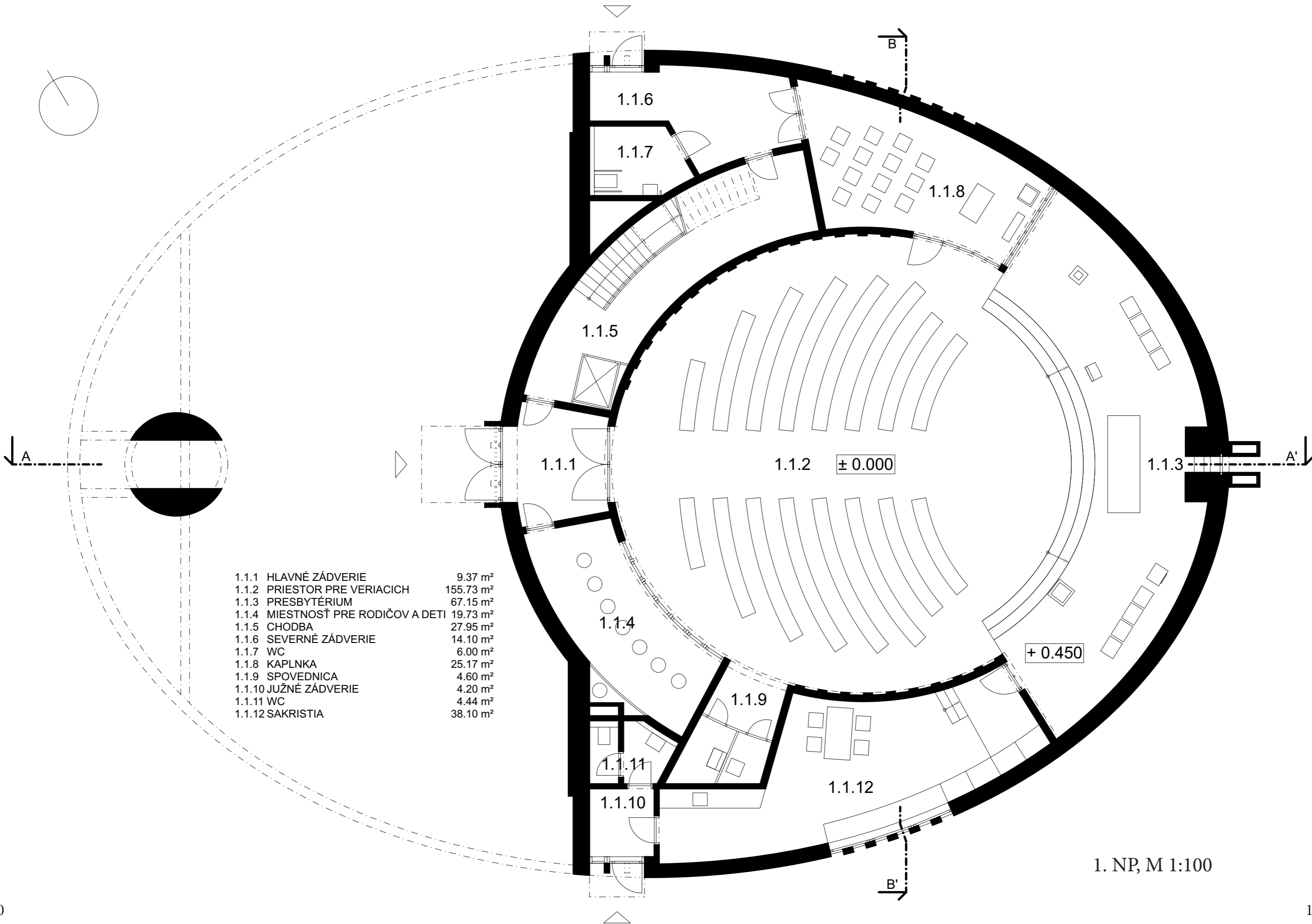
Dynamiku celkového objemu kostola podporuje riešenie strešnej roviny ako „piatej fasády“, nakoľko bezprostredné okolie umožní jej špecifickú akceptáciu. Jej zvažujúci sa charakter plynule prechádza do odvodňovacích vertikálnych prvkov zadnej fasády, ktoré tvoria podstatu jej výtvarného tvaroslovnia. Strešná rovina predstavuje možnú energetickú zábezpeku objektu cez umiestnenie fotovoltických panelov.

Základný stenový konštrukčný systém sakrálnej stavby i solitéru veže tvorí železobetón, vertikálne prvky sú z polymérbetónu, s povrchovou omietkovou úpravou pieskovej farby. Spájajúca „obruč“ z ľahkej konštrukcie kompozitu z karbonových vlákien je rovnakej povrchovej úpravy. Priestorová priehradová konštrukcia zabezpečuje prestrešenie celého objektu. Plocha „kostolného námestia“ je tvorená betónovou protišmykovou podlahou s metličkovou úpravou, dilatovanou podľa vopred navrhnutého výtvarného vzorca s rešpektovaním technických zásad. Pešie trasy sú navrhnuté zo žulových dlažbových kociek.

Celkové urbanisticko-architektonické riešenie navrhovaného sakrálneho objektu rímsko-katolíckeho Kostola sv. Jána Krstiteľa v Černom Moste sa usilovalo zhmotniť túžbu vytvoriť dôstojný chrám na oslavu Boha.

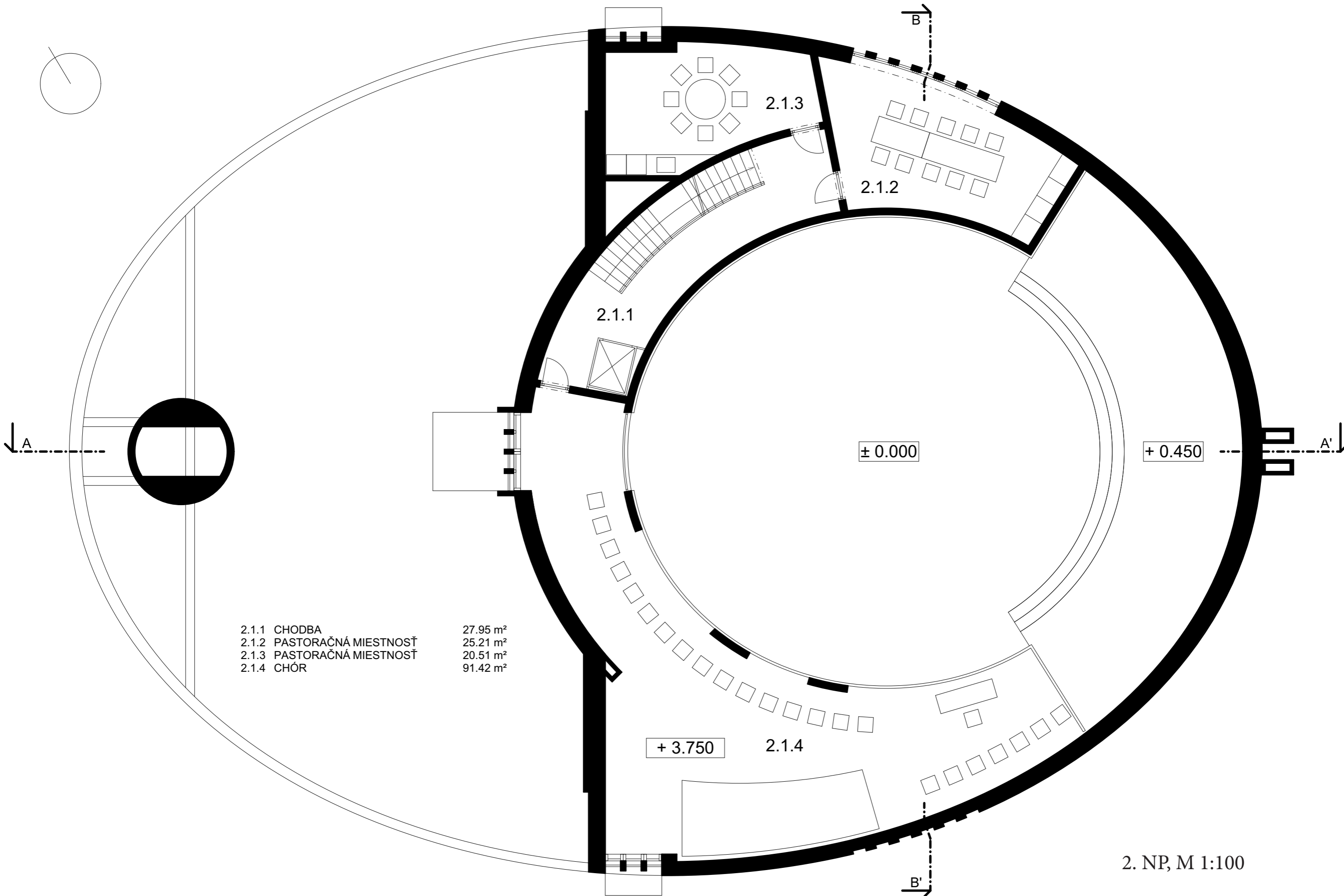

0 50 m 100 m

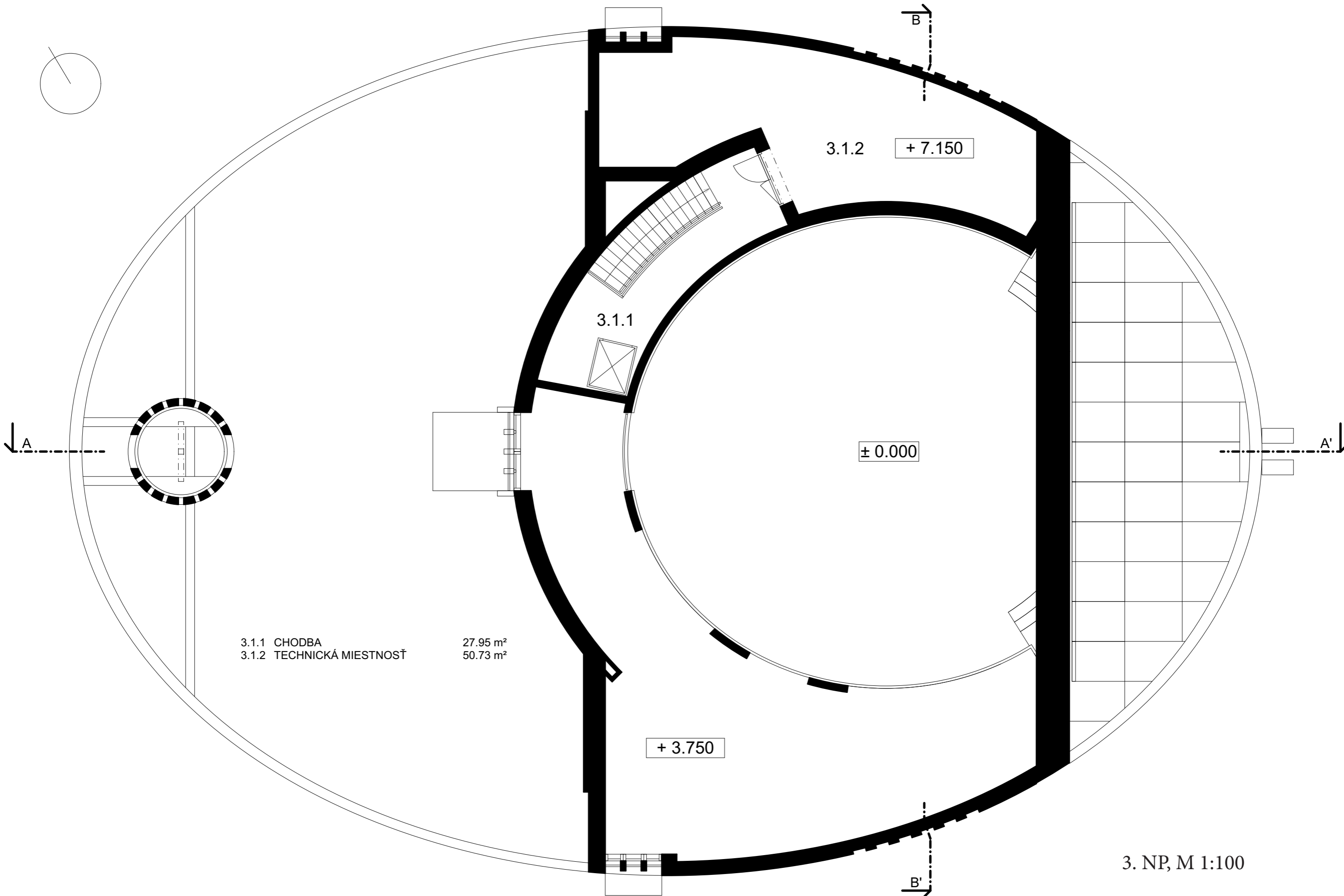
1.1.1	HLAVNÉ ZÁDVERIE	9.37 m ²
1.1.2	PRIESTOR PRE VERIACICH	155.73 m ²
1.1.3	PRESBYTÉRIUM	67.15 m ²
1.1.4	MIESTNOSŤ PRE RODIČOV A DETI	19.73 m ²
1.1.5	CHODBA	27.95 m ²
1.1.6	SEVERNÉ ZÁDVERIE	14.10 m ²
1.1.7	WC	6.00 m ²
1.1.8	KAPLNKA	25.17 m ²
1.1.9	SPOVEDNICA	4.60 m ²
1.1.10	JUŽNÉ ZÁDVERIE	4.20 m ²
1.1.11	WC	4.44 m ²
1.1.12	SAKRISTIA	38.10 m ²

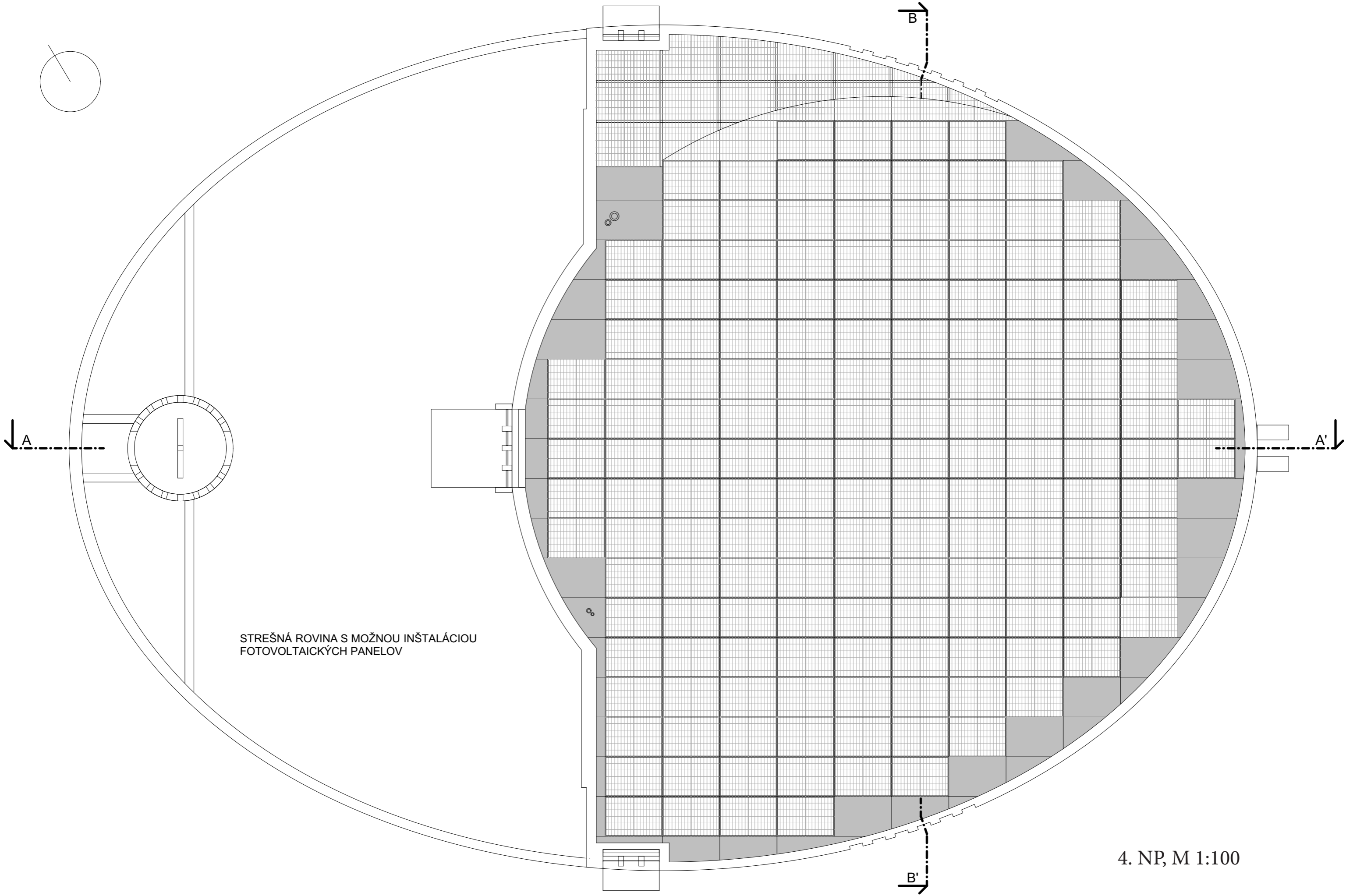
1. NP, M 1:100

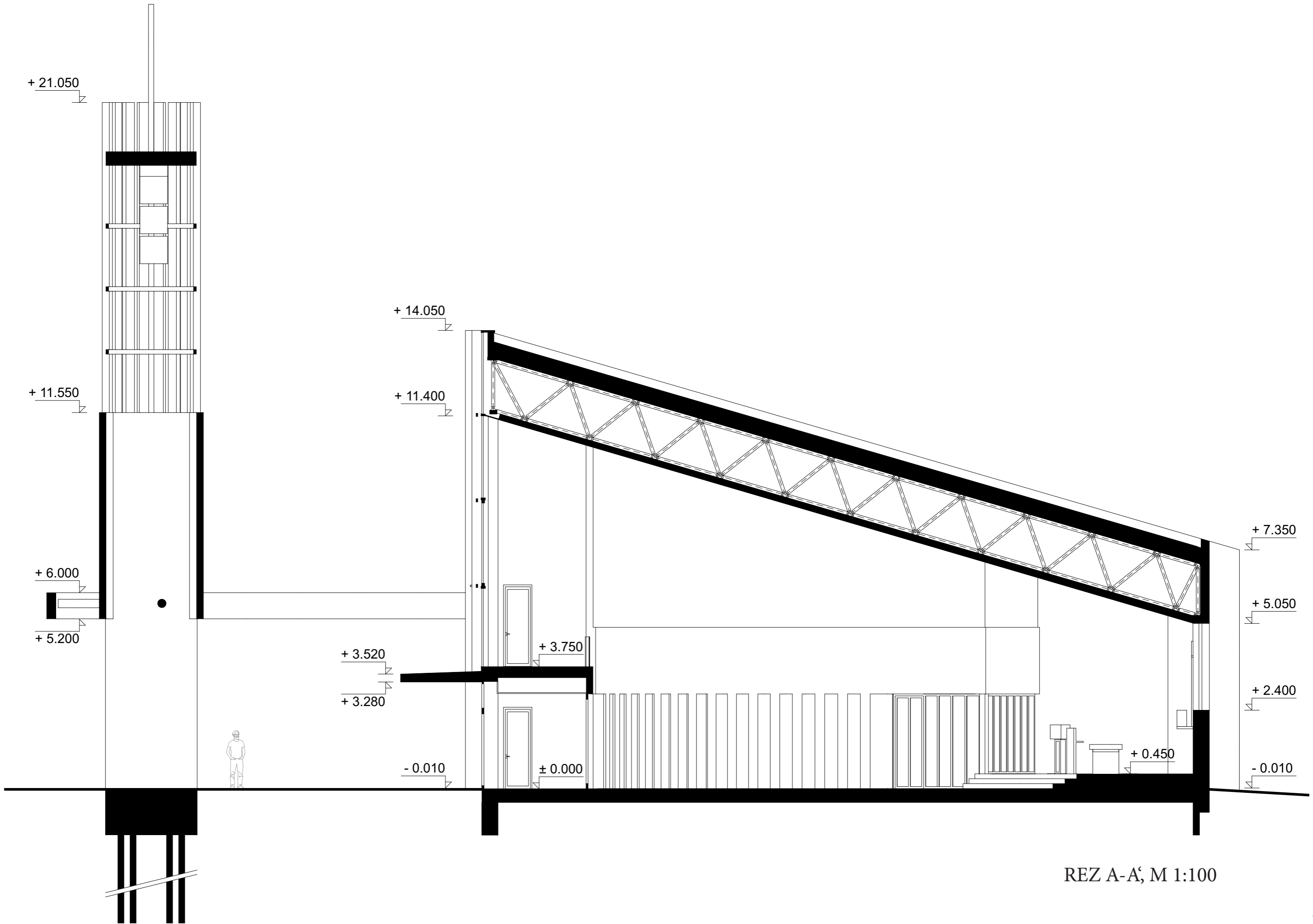

- 2.1.1 CHODBA 27.95 m²
- 2.1.2 PASTORAČNÁ MIESTNOSŤ 25.21 m²
- 2.1.3 PASTORAČNÁ MIESTNOSŤ 20.51 m²
- 2.1.4 CHÓR 91.42 m²

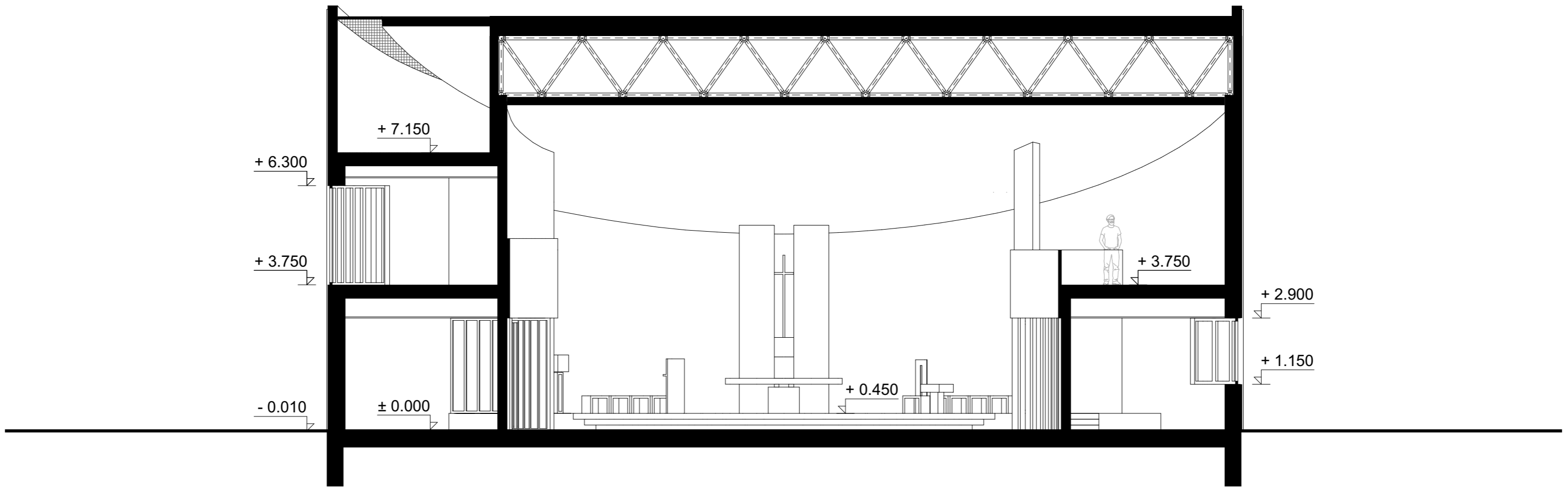
2. NP, M 1:100

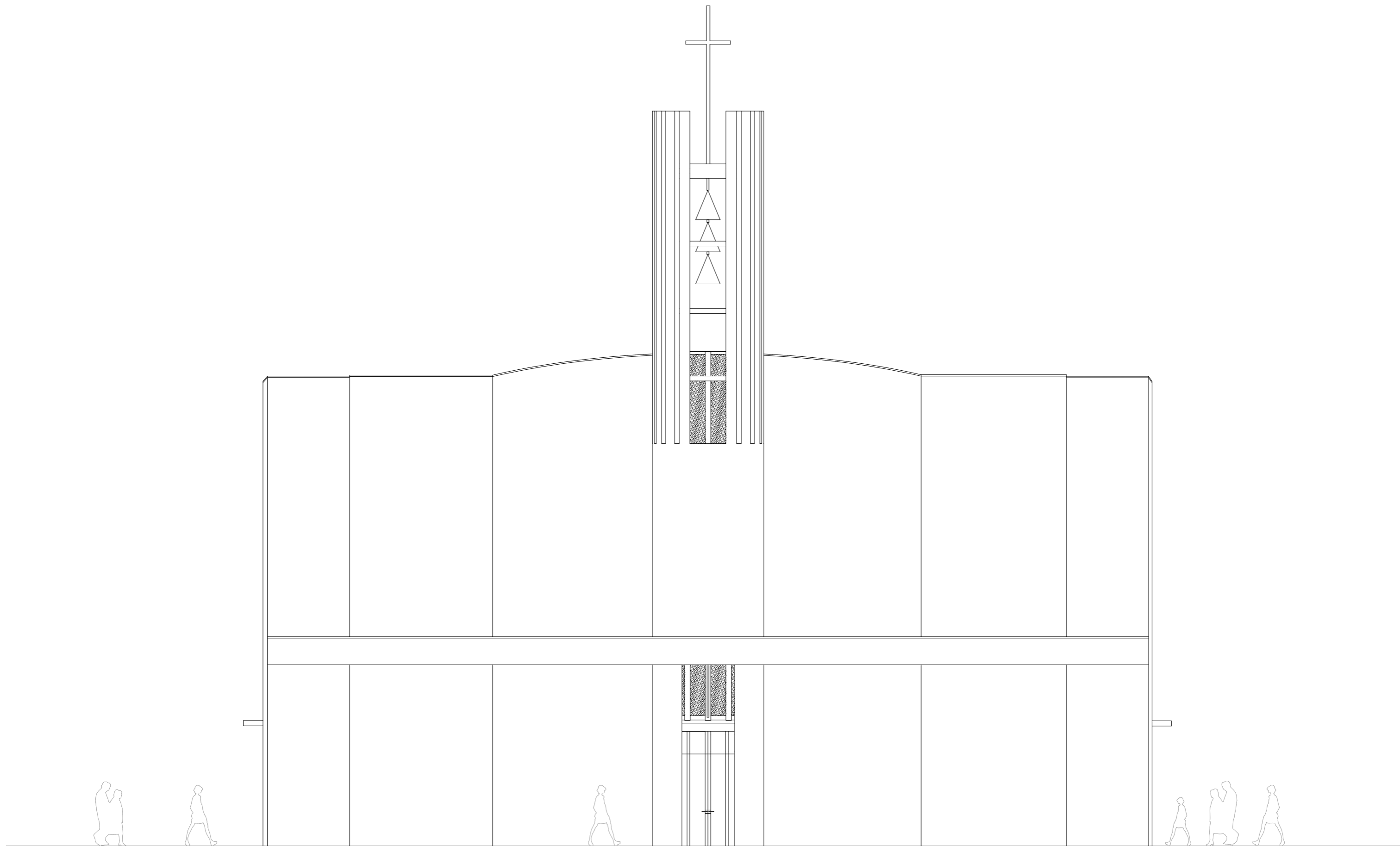

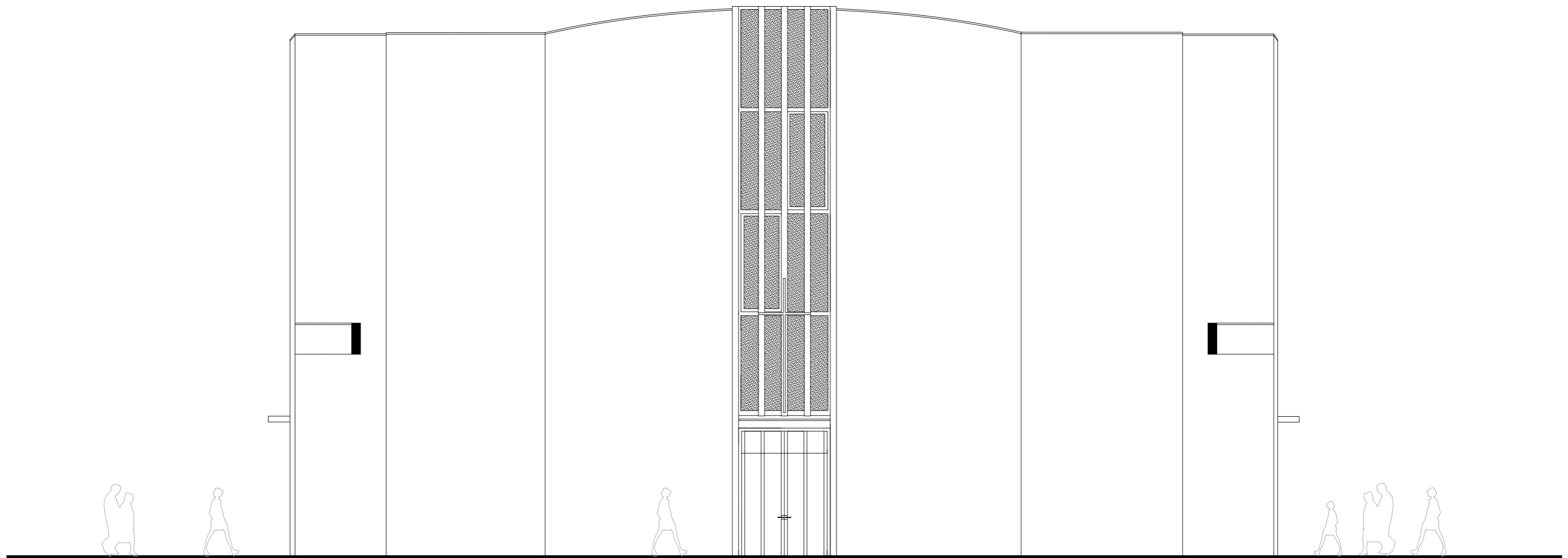
REZ A-A', M 1:100

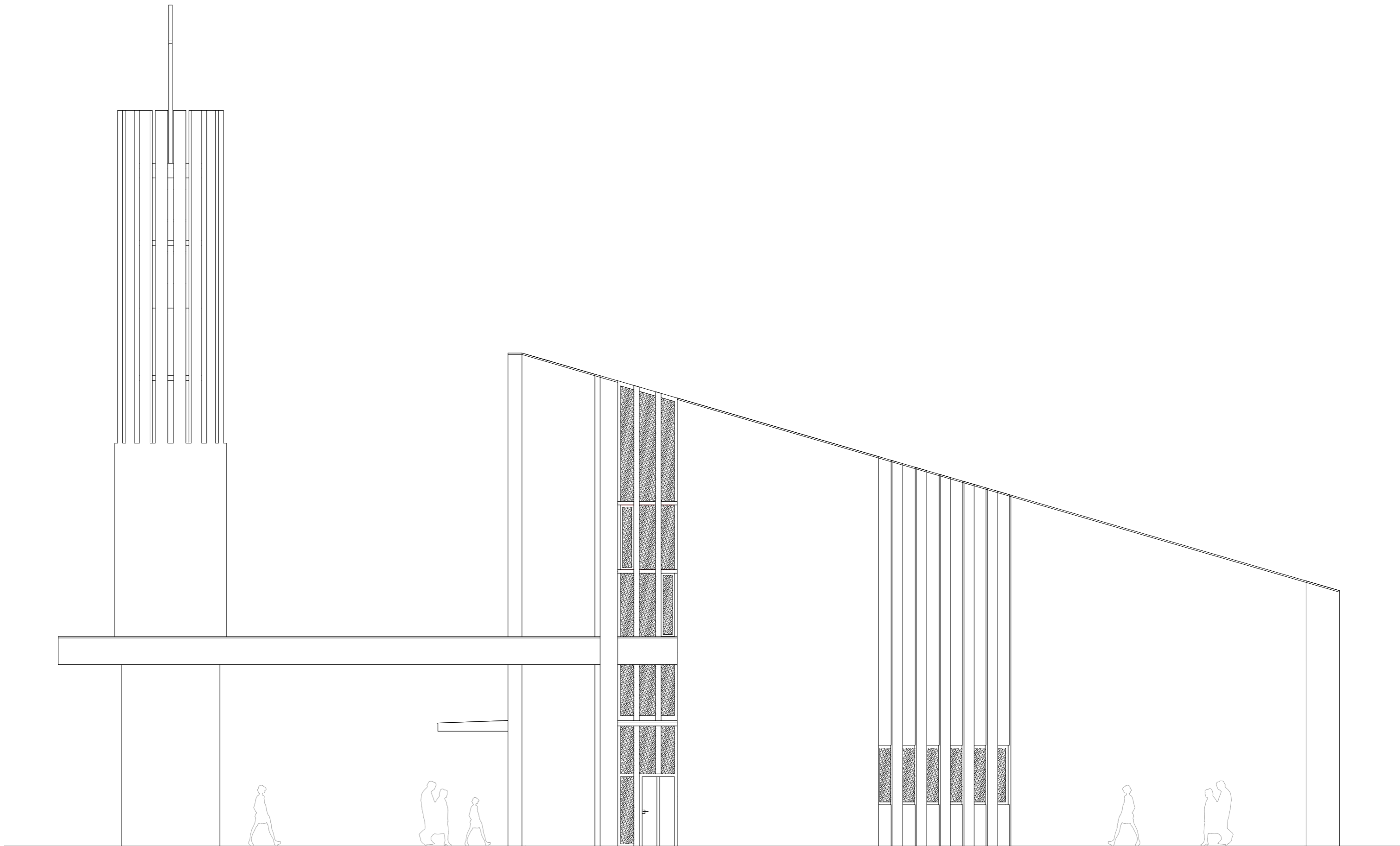
REZ B-B', M 1:100

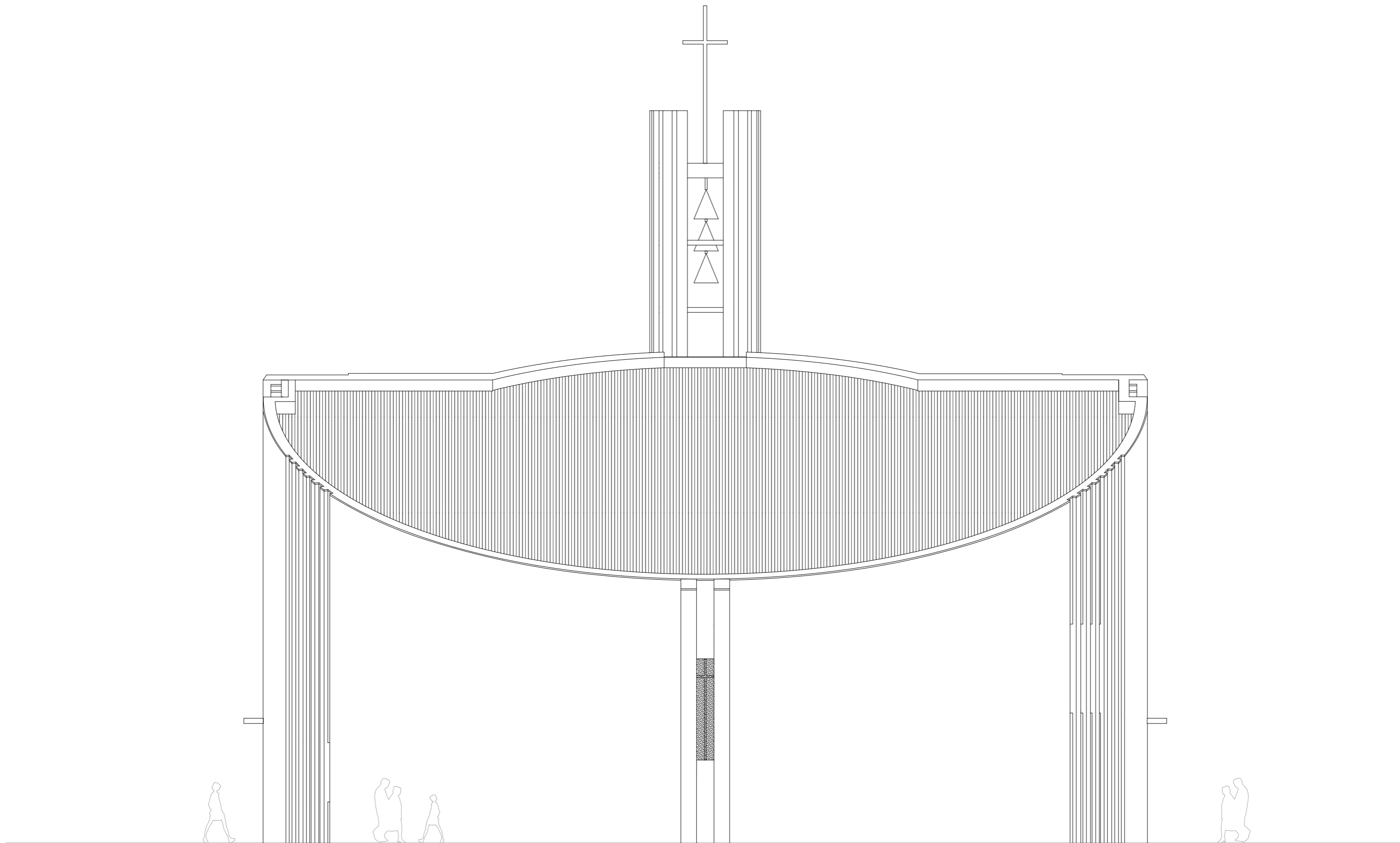
SEVEROZÁPADNÝ POHLAD, M 1:100

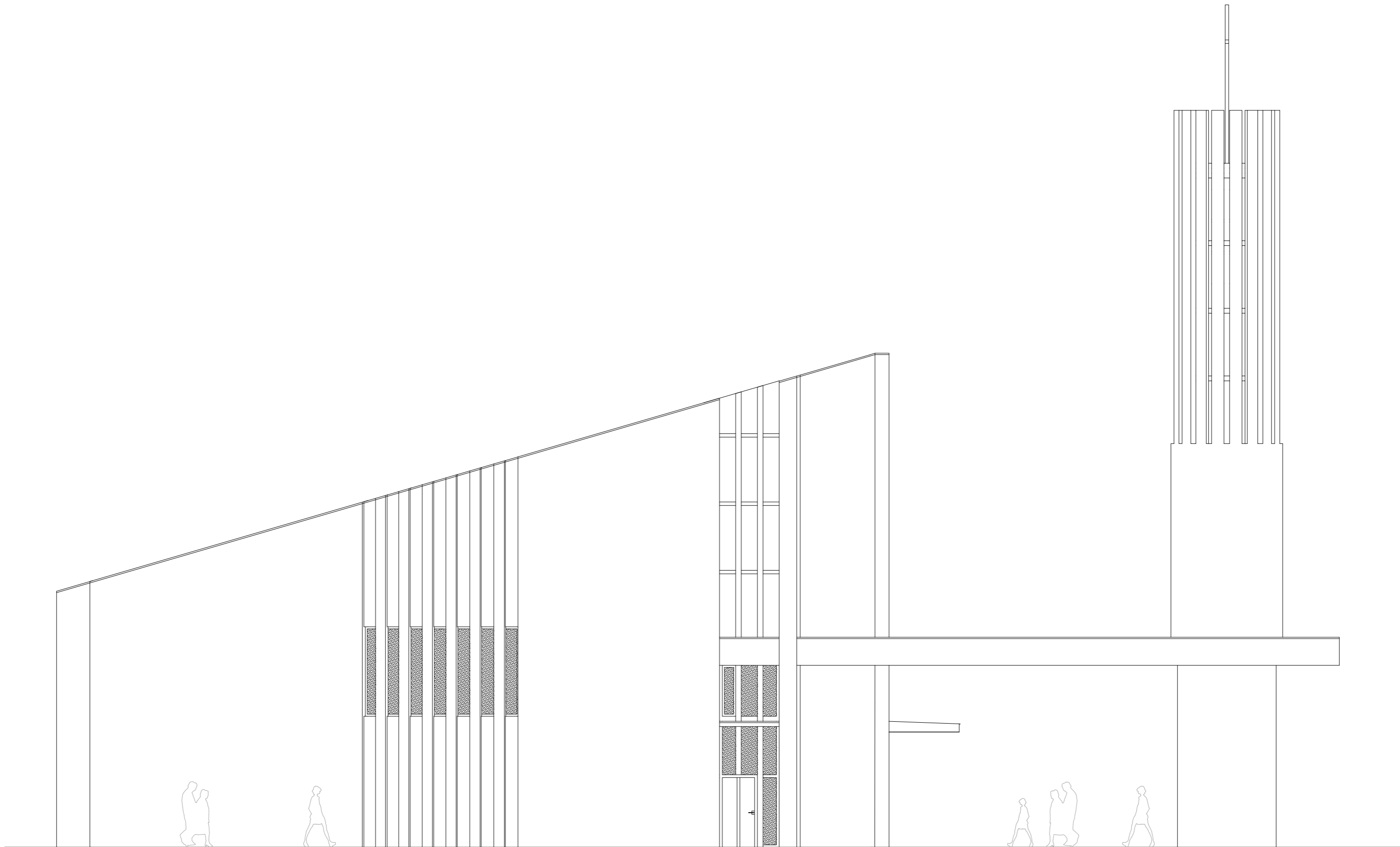
SEVEROZÁPADNÝ POHLAD, M 1:100

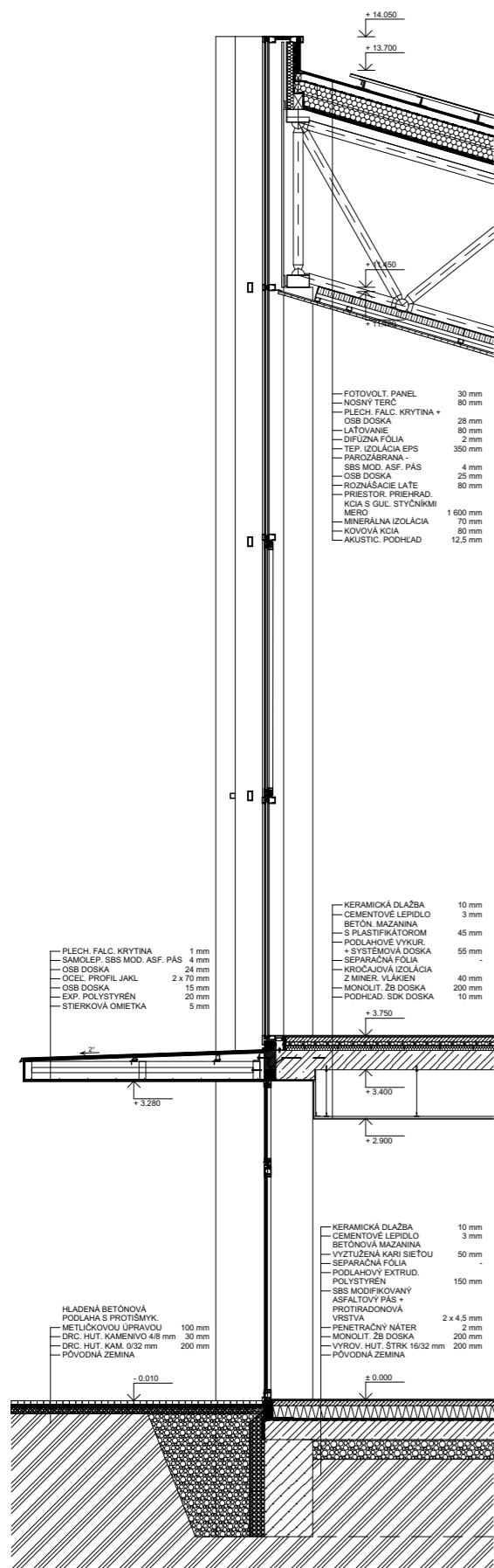
JUHOZÁPADNÝ POHĽAD, M 1:100

JUHOVÝCHODNÝ POHĽAD, M 1:100

SEVEROVÝCHODNÝ POHLED, M 1:100

DETAILNÝ REZ

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Tereza Pružincová

datum narození: 12.07.2000

akademický rok / semestr: LS 2023/2024

obor: Architektura a urbanizmus

ústav: Ústav navrhování III

vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Jan Sedlák

téma diplomové práce:

viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Návrh sakrálné stavby (katolíckeho kostola) s pastoračným centrom a dotvorenie okolných parkových plôch. Doplnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti, vytvorenie duchovného centra a lokálnej dominanty

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Pro D/ součástí zadání budou jasně a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení

- Sakrálny priestor
- Fara
- Pastoračné centrum - Spoločenský sál, hygienická vybavenosť (Wc, šatne)
- Úprava parku vrátane parkovania pre návštevníkov

Projekt bude fázovaný na analýzovanie súčasného stavu problematiky sakrálnych stavieb a pochopenie danej lokálnej problematiky

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

Grafický obsah:

- Situácia 1:500 (1:200)
- Pôdorysy, pohľady, rezy 1:100 (1:50)
- Perspektívne zobrazenie riešeného územia
- Perspektívne zobrazenie z horizontu chodca – exteriér
- Perspektívne zobrazenie z horizontu chodca - interiér

Výstupy a ich mierky môžu byť zmenené v priebehu práce po dohode s vedúcim diplomovej práce.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Model, digitálna forma projektu, portfólia

Datum a podpis studenta

13.2.2024

Datum a podpis vedoucího DP

13.2.2024

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

14.2.2024

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Tereza Pružincová
AR 2023/2024, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:

(ČJ) OBJEKT KATOLÍCKEHO KOSTOLA S PASTORAČNÝM CENTROM PRAHA 14 ČERNÝ MOST

(AJ) CATHOLIC CHURCH WITH PASTORAL CENTRE PRAGUE 14 CERNY MOST

JAZYK PRÁCE: SLOVENSKÝ

Vedoucí práce:	Ing. arch. Jan Sedlák	Ústav: Ústav navrhování III
Oponent práce:	Ing. arch. Michal Gavlas	
Klíčová slova (česká):	Katolícký kostel, Černý most, pastorační centrum	
Anotace (česká):	Predmetom diplomovej práce je návrh objektu sakrálné stavby katolíckeho kostola s pastoračným centrom a dotvorenie okolitých parkových plôch na riešenom pozemku územia Praha 14 Černý Most. Cieľom projektu je doplnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti, vytvorenie duchovného centra a lokálnej dominanty.	
Anotace (anglická):	The subject of the diploma thesis is the design of a sacral building of a Catholic church with a pastoral centre and the completion of the surrounding park areas in the Prague 14 Černý Most area. The aim of the project is to supplement the missing amenities, to create a spiritual centre and a local landmark.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 20.5.2024

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfólia a CD.

ZDROJE

LITERATÚRA

- [01] CHYBÍK, JOSEF, VAVERKA, Jiří. Moderní sakrální stavby, mezinárodní konference. V Brně, 2004. ISBN 8021427914.
- [02] JÍCHOVÁ, Jana. Černý most – mezi paneláky a komerční zástavbou [online], vyhledané dne 16.5.2024. Dostupné z: <http://www.atlasobyvatelstva.cz/cs/predmesti>
- [03] KÁBOVÁ, Hana. Římskokatolická farnost u kostela sv. Bartolomeje, Praha-Kyje [online], vyhledané dne 16.5.2024. Dostupné z: http://farnostkyje.cz/v2/?page_id=571
- [04] Kolektiv. Sakrální stavby - 10 rokov výstavby. V Bratislave, 2002. ISBN 8023304720.
- [05] KUPKA, Jiří. Liturgický prostor, reflexe uspořádání kostela, rigorózní práce. V Praze, Katologická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 2010.
- [06] VAVERKA, Jiří a spol. Moderní sakrální stavby církví a náboženských společností na území Čech, Moravy a Slezska. V Brně, 2004. ISBN: 8072172972.

MAPOVÉ A ŠTATISTICKÉ PODKLADY

- [01] Digitální technická mapa z geoportálu Praha: <https://geoportalpraha.cz/mapove-aplikace>, vyhledané dne 16.5.2024.
- [02] Metodická příloha k územnímu plánu: https://iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/o2_2832_priloha_a_oduvodneni_ke_kopirovani.pdf?fbclid=IwAR3ZTyptmgylfLPGLNkCVnUCm2enwHdw3Huwelv9bY4g-GW0AzEuEeS2N7c, vyhledané dne 16.5.2024.
- [03] Obyvatelstvo podľa náboženskej viery a územia pri sčítaní v roku 2021: <https://scitani.gov.cz/nabozenska-vi-ra#null>, vyhledané dne 16.5.2024.
- [04] Územně analytické podklady hl. m. Prahy: <https://uap.iprpraha.cz/#/>, vyhledané dne 16.5.2024
- [05] Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy: <https://app.iprpraha.cz/apl/app/vykresyUP/>, vyhledané dne 16.5.2024.

ODBORNÉ KONZULTÁCIE

Urbanistické a architektonické riešenie - Ing. arch. Jan Sedlák, Ing. arch. Ivan Hnízdil
Stavebné riešenie - Ing. arch. Jan Hlavín, Ph.D.
Statické riešenie a nosné konštrukcie - doc. Ing. Karel Lorenz, CSc.
Požiarne, akustické a svetelné riešenie - doc. Ing. Daniela Bošová, Ph.D.
Riešenie technického zabezpečenia budov - doc. Ing. Antonín Pokorný, CSc.

POĎAKOVANIE

Chcela by som na záver vyjadriť vďaku všetkým, ktorí svojím odborným vedením, radami a usmerneniami mi pomáhali počas celej tvorby mojej diplomovej práce. Veľká vďaka patrí mojim vedúcim ateliéru, Ing. arch. Janovi Sedlákovi a Ing. arch. Ivanovi Hnízdilovi, ktorí ma počas celej doby citlivo viedli k cieľu. Ďalej by som sa chcela poďakovať doc. Ing. Karlovi Lorenzovi, CSc. za konzultácie statického riešenia a nosných konštrukcií, potom Ing. arch. Janovi Hlavínovi, Ph.D. za konzultácie stavebného riešenia, taktiež doc. Ing. Daniele Bošovej, Ph.D. za konzultácie požiarného, akustického a svetelného riešenia, napokon doc. Ing. Antonínovi Pokornému, CSc. za riešenie technického zázemia riešeného objektu.

Zároveň ďakujem všetkým členom mojej rodiny, že mi vytvorili také rodinné zázemie, v ktorom som sa svojej diplomovej práci mohla naplno venovať, ďakujem za morálnu podporu vo chvíľach únavy a stresu. Ďakujem aj všetkým mne blízkym ľuďom, ktorí spolu so mnou prežívali tento úsek mojho života.

